

Vergaderjaar 2015–2016

31 311

Zelfstandig ondernemerschap

Nr. 165

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 februari 2016

Vandaag neem ik de Nederlandse Franchise Code (NFC) van de schrijfcommissie in ontvangst. De NFC beschrijft hoe partijen zich dienen te gedragen bij het aangaan, uitvoeren en ontbinden van een franchiseovereenkomst. De NFC is bijgevoegd¹ bij deze brief en vanaf vandaag online beschikbaar via Ondernemersplein.nl.²

Het feit dat de sector zelf tot een nieuw stelsel van gedragsnormen is gekomen is een belangrijke stap in versterking van zelfregulering. Mijn ministerie heeft hierbij de rol van procesmoderator vervuld. In de sector bestaat op onderdelen nog steeds inhoudelijke weerstand tegen deze vanuit de sector opgestelde regels. Om brede naleving van de code te borgen zal ik de mogelijkheden voor wettelijke verankering verkennen.

In deze brief licht ik toe hoe de code tot stand is gekomen, geef ik duiding aan de houding van betrokken partijen en een stand van zaken omtrent wettelijke verankering van de NFC. Daarmee geef ik invulling aan mijn toezegging tijdens het Algemeen Overleg ondernemen en bedrijfsfinanciering van 21 januari jl.

Totstandkoming Nederlandse Franchise Code

Op mijn verzoek heeft een commissie van franchisegevers en -nemers (de schrijfcommissie) vanaf 5 december 2014 intensief gewerkt aan een Nederlandse Franchise Code. Daarnaast heeft de commissie onderzoek gedaan naar een geschikte vorm van onafhankelijke geschilbeslechting.³ Aanleiding voor het versterken van zelfregulering in de franchisesector was onder meer de terugkerende berichtgeving over conflicten tussen franchisenemers en franchisegevers.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² <http://www.ondernemersplein.nl/ondernemen/bedrijf-starten/hoe-start-u-een-bedrijf/info-en-advies/een-franchise-starten/>.

³ Zie ook Kamerstuk 31 311, nr. 140 en nr. 149.

Mijn ministerie heeft de rol van procesmoderator op zich genomen om, met inzet van methoden van kennisdeling en co-creatie, de sector te helpen om vorm te geven aan werkzame oplossingen. Uit een brainstorm met een groot aantal partijen uit de sector en gespecialiseerde adviseurs is de behoefte naar voren gekomen aan een gedragscode en een passende vorm van geschilbeslechting om de balans tussen franchisegevers en franchisenemers te herstellen. Om tot deze code te komen, die moet werken in een zeer diverse sector, is de schrijfcommissie breed voorzien van informatie. Zo is de schrijfcommissie gedurende het hele proces bijgestaan door denktanks van franchisegevers en van franchisenemers, waarvan de leden zijn geselecteerd op basis van hun praktijkervaring en aanvullende expertise, zoals branche specifieke of juridische kennis.

Overige geïnteresseerden hebben ook de mogelijkheid gekregen om de schrijfcommissie inhoudelijk te adviseren. Zo is een eerste concept van de code afgelopen zomer aan de franchisector voorgelegd.⁴ Het concept is met grote interesse ontvangen en de reacties varieerden van korte steunbetuigingen tot zeer uitvoerige en gedetailleerde kritische commentaren. Ik heb uw Kamer hierover op 19 juni en 25 september 2015 geïnformeerd.⁵ Om de ontvangen commentaren goed te kunnen bestuderen en verwerken heeft de schrijfcommissie de eerder gestelde deadline van najaar 2015 verruimd tot eind 2015. Daarnaast heeft zij de denktanks aan beide zijden uitgebreid. Aan de denktank van de franchisegevers zijn bijvoorbeeld franchisegevers uit de foodretailsector toegevoegd omdat vanuit die groep eerder, tijdens de consultatie, kritische geluiden zijn geuit. Ook is op 3 september jl. een franchisedebat georganiseerd waarin specifiek is doorgepraat over thema's die tijdens de consultatie uiteenlopende meningen oproepen. Voorbeelden daarvan zijn de passages over transparantie en informatieplichten⁶, e-commerce, datagebruik en concurrentiebedingen. Tijdens deze bijeenkomst heb ik de sector uitgenodigd vooral constructief met elkaar in overleg te blijven treden.

Hoe verder?

Compliance van de sector op de gezamenlijk opgestelde NFC is essentieel voor de toekomstbestendigheid van de Nederlandse franchisector. Franchise is een ondernemingsvorm die gebaseerd is op samenwerking tussen zelfstandige ondernemers. Voor goede samenwerking is transparantie en overleg vereist, onder andere over wederzijdse rechten en plichten en dat is met de komst van de NFC gewaarborgd.

Bij de totstandkoming van de NFC heeft de schrijfcommissie zich maximaal ingespannen voor een evenwichtig en transparant proces waarin ruimte was voor inbreng en discussie over verschillende standpunten en meningen. Dat heeft ertoe geleid dat de code recht doet aan de belangrijkste wensen die franchisegevers en franchisenemers hebben geuit. Belangrijke voorwaarden voor het slagen van zelfregulering zijn voldoende momentum voor sector brede implementatie (en verdere ontwikkeling) van de NFC en bescherming tegen «freeriders» voor de partijen die de code wel vrijwillig wensen na te leven. Om dit te borgen

⁴ De consultatie is 16 juni 2015 van start gegaan en heeft 6 weken geduurd.

⁵ Zie ook Kamerstuk 31 311, nrs. 150 en 153.

⁶ De Initiatiefwet ter bestrijding van acquisitiefraude van de leden Gesthuizen en Van Oosten (Kamerstuk 33 712) biedt voor franchisenemers die op basis van onjuiste of onvolledige informatie in een franchise zijn gestapt de mogelijkheid de overeenkomst te ontbinden. De bewijslast van verstrekking van de juiste informatie wordt door de beoogde wet verlegd naar de franchisegever.

verken ik, samen met mijn collega van Veiligheid en Justitie, de mogelijkheid tot wettelijke verankering van de NFC. Hiermee kan worden bereikt dat de NFC een rol gaat spelen in de rechtspraak, bij de beoordeling van franchisegeschillen.

Verder heeft de schrijfcommissie advies uitgebracht over een voor de sector passende vorm van alternatieve geschilbeslechting en flankerende maatregelen teneinde te komen tot een structurele borging van de NFC. De wens is om op afzienbare termijn te komen tot oprichting van een geschillencommissie vanuit de gedachte dat partijen zelf het beste inzicht hebben in de aard en omvang van een geschil en passende oplossingsrichtingen daarvoor. In afwachting van de totstandkoming van een breed platform van franchisegevers en franchisenemers, dat hierin een structurele rol zal kunnen vervullen, wil ik de sector dit jaar ondersteunen om een begin te maken met implementatie van de NFC, monitoring van de effecten en sectorspecifieke geschilbeslechting.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp